



Emmanuel Arnold Maurice (Boy) Speijer is geboren op 16 mei 1904 in Den Haag. Hij was de zoon van Mozes Speijer (1872-1949) en Elizabeth Margaretha de Vries (1879-1959). Hij had een zus Flora Margaretha (1903). Zijn vader was leraar.

Vanaf 1933 woonde het gezin aan de Pijnboomstraat in Den Haag.

Boy ging biologie studeren en promoveerde. Hij was actief in de joodse wereld en zionist. Voor de oorlog was hij leraar aan de Joodse HBS aan de Nieuwe Herengracht in Amsterdam. Hij staat op een groepsfoto uit 1937. Aan het begin van de oorlog was hij in het schooljaar 1941 -1942 leraar op het Joods Lyceum in Rotterdam, tot de school door de bezetter werd gesloten. Hij werd toen weer leraar Natuurhistorie in Amsterdam.

Tijdens de oorlog kwam Speijer terecht op de Van Damlijst II, waarop Joden stonden die van maatschappelijk belang waren. Hij was daarom in eerste instantie gevrijwaard van deportatie naar kampen in Oost-Europa. Zijn woonadres is aan het begin van de oorlog nog steeds de Pijnboomstraat in Den Haag. Op 19 december 1942 werd hij opgepakt en werd samen met zijn familie in Huize De Schaffelaar in Barneveld opgesloten. Huize De Schaffelaar was vanaf december 1942 tot 29 september 1943 één van de onderkomens van de Barneveldgroep. Dit was een groep prominente joden die door de Duitsers waren vrijgesteld van Arbeitseinsatz en deportatie. Op aandringen van twee professoren van het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie in Leiden ging Boy in Barneveld insecten verzamelen. Vanuit het Rijksmuseum kreeg hij de materialen die hij nodig had om de verzameling te conserveren. In Barneveld en later in kamp Westerbork liet hij kinderen insecten verzamelen om deze op te zetten en te bestuderen.

Op 28 september 1943 werd de hele groep gedeporteerd naar Kamp Westerbork. Door zijn insectenkennis werd hij tewerkgesteld bij de 'Hygiënische Dienst'. Hij controleerde gevangenen op ongedierte en besteed insectenplagen in de barakken. Ook ging hij door met het opbouwen van zijn collectie. Op 4 september 1944 ging hij met treintransport XXIV/7 met 2074 vervolgd naar concentratiekamp Theresienstadt. Dit was het grootste transport vanuit Nederland naar Theresienstadt. Twee dagen later kwamen ze in het kamp aan. Ook in dit kamp werd hij ingezet om insectenplagen diervriendelijk te behandelen en stelde regels op om vlektyfus te bestrijden. Hij maakte in dit kamp in mei 1945 de bevrijding door het Rode Leger mee. Zijn collecties werden opgenomen in de collectie van Naturalis.

Na de oorlog werd hij weer leraar en trouwde met Paula Johanna Maria Hemelsoet (1936-2015). Samen met Paula beheerde hij jaren de Stampbank, postzegelbank, van de Vrienden van Scouting. Scouts konden gebruikte postzegels inleveren. Deze werden in bundeltjes van 100 stuks verpakt en eens per jaar verkocht. De opbrengst ging naar de WOSM en van het geld werden studenten uit bv, Afrika geholpen met hun studie. Na de fusie van de vier oude

padvindere en padvindstersorganisaties was hij jarenlang vicevoorzitter van de Vrienden van Scouting.

Hij overleed op 30 oktober 1999 in Den Haag.

Meer informatie

[Emmanuel Arnold Maurice Speijer \(Den Haag, 16 mei 1904 - Den Haag, 30 oktober 1999\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Emanuel Arnold Maurice Speijer - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie \[www.joodserfgoedrotterdam.nl\]\(http://www.joodserfgoedrotterdam.nl\)](#)

VVS kontakt mei 1982

[Emanuel Arnold Maurice Speijer / Joods monument](#)

[Emanuel Arnold Maurice Speyer \(Speijer\) \(1904 - 1999\) - Genealogy Collectie Emanuel Speijer | Naturalis Topstukken](#)

[Emanuel Arnold Maurice Speijer \(1904-1999\) - Find a Grave-gedenkplek Joods Historisch Museum](#)



Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.